Gemeente Amsterdam

Participatieverslag herinrichting Plein 40-45

Informatiebijeenkomsten herinrichting 28 mei 2025 en 3 juni 2025

Doel van de bijeenkomst

Op 2 april hebben we uitgelegd dat we weer verder gaan met de herinrichting van Plein 40-45. Tijdens de bijeenkomsten van 28 mei en 3 juni hebben we de uitslag van de enquête uit 2021 toegelicht en hebben we een schets uit 2022 voor het eerst gepresenteerd. We denken dat deze schets de juiste denkrichting is voor het vervolg van het ontwerp. Op 28 mei lag de focus op het gebied vóór het Tuinstadhuis en langs het water en op 3 juni is vooral gesproken over het deel van het plein waar de markt staat en de zijde Burgemeester De Vlugtlaan. De aanwezigen konden tijdens de bijeenkomsten reageren. Op 20 mei heeft een apart overleg met de Marktadviescommissie (MAC) plaatsgevonden.

Communicatie vooraf

- Digitale flyer verstuurd aan ca. 80 mailadressen van ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden.
- Alle marktondernemers zijn zowel digitaal per mail als met een flyer uitgenodigd.
- Het projectteam heeft op het plein en op de markt geflyerd met de uitnodiging voor de bijeenkomst.
- De uitnodiging is breed uitgezet via het netwerk bij de BIZ, marktondernemers (via MAC en via flyeren op markt), winkeliersvereniging, vastgoedeigenaren en Wij Zijn Plein 40-45.
- Communicatie via projectenwebsite en stadsdeelkanalen.

Aanwezigen

Op 28 mei waren ca. 20 mensen aanwezig. Op 3 juni waren ca. 10 mensen aanwezig. Separaat van de bijeenkomsten hebben met een aantal bewoners en de Fietsersbond aparte gesprekken plaatsgevonden indien zij niet bij de bijeenkomsten aanwezig konden zijn.

De aanwezigen waren voornamelijk bewoners die direct rondom het plein wonen, waarvan een aantal actief is in een VVE. Er was een enkele bezoeker aanwezig. Ook bezocht één van de vastgoedeigenaren een bijeenkomst. Voor zover bekend waren er geen ondernemers uit het gebied aanwezig.

De aanwezigen waren geen reguliere bezoekers van de markt. De meeste aanwezigen hadden in het verleden al vaker meegedacht over het plein. Voor een aantal was het de eerste keer.

Inhoudelijk verslag

Samenvatting gesprek met aanwezigen per onderwerp

Markt

- Bewoners willen dat de markt kleiner wordt. Er is veel overlast van afval en het parkeren in de buurt van marktondernemers. De gemeente benadrukt dat bij de herinrichting een plek wordt gezocht voor de huidige markt met 150 kraampjes. Deze kunnen wel anders worden opgesteld. Er zijn 150 kramen en ongeveer 100 a 110 ondernemers. De markthouders hebben of een vaste vergunning (80%) of zijn sollicitanten (20% elke dag).
- Er is een voorkeur voor hoofdcategorieën van de markt voor meer diversiteit.

  De gemeente heeft verschillende mogelijkheden om het aanbod op de markt diverser te maken. Dit kan bijvoorbeeld door branchering toe te passen bij het (her)indelen van de markt. Branchering houdt in dat marktplaatsen worden toegewezen aan specifieke productgroepen; de zogenoemde brancheplaatsen. Hiermee kan de gemeente sturen op een gevarieerder en kwalitatief beter aanbod. Welke producten vervolgens binnen een bepaalde branche wordt verkocht, wordt bepaald door de ondernemer. De gemeente kan bijvoorbeeld niet sturen op de kwaliteit van producten binnen een branche.

- Locaties markt:
  Er is geen draagvlak voor een markt langs de waterkom. Hier worden verschillende nadelen gezien:
  - Het afval van de markt dat het water in waait;
  - De kade is smal en de markt trekt heel veel mensen aan. Het wordt hier al snel te druk met als gevolg verslechterde bereikbaarheid van nood- en hulpdiensten en van de woningen;
  - Omwonenden verwachten veel overlast in de vorm van belemmering van hun woningen en geluidsoverlast rondom het water;
  - De waterkom heeft veel kwaliteit en die gaat verloren als hier een groot deel van de week een markt komt te staan.

  Een aantal bewoners rondom de Waterkom zien mogelijkheden voor de markt richting het Tuinstadhuis, verder weg van hun woningen. Bewoners aan de zijde Slotermeerlaan en Jan de Louterstraat zijn hier echter geen voorstander van. Zij adviseren de bewoners de pluspunten van zowel de Waterkom en het gebied vóór het Tuinstadhuis te behouden en te versterken. Een ruim en open leefgebied met open zicht en aansluiting op het water, met meer groen en meer plek voor verblijven en ontmoeten. Daar hoort wat hen betreft geen markt bij.

  Overige punten die worden genoemd ten aanzien van de locatie van de markt:
  - Over het uitbreiden van de markt rondom het carillon wordt verschillend gedacht. Sommigen zien dit als een kans om het carillon meer betekenis te geven, anderen vinden dat het carillon hierdoor juist wordt aangetast.
  - Een aantal bewoners gaf aan dat de markt op de historische plek centraal op het plein moet blijven en als een compact geheel hoort te functioneren.
  - Een bewoner stelt voor om alle opties een keer uit te proberen.

Verkeer

- Er is veelvuldig gesproken over het fietspad dat dwars over het plein loopt. In de huidige situatie wordt overlast ervaren door snelle fietsers. De gemeente vult aan dat het huidige fietspad ook uitnodigt voor wagens om erover te rijden, voor verkeersonveilige situaties zorgt en het plein in tweeën deelt. Het is een barrière. De meningen over een goede oplossing lopen uiteen. De gemeente heeft de voorkeur het huidige fietspad weg te halen en de doorgaande fietsroute te verleggen. Dat biedt kansen om een ander pad te ontwerpen waar ook fietsers overheen kunnen. De aanwezigen geven aan dat een “shared space”, waarbij fietsers wel toegestaan zijn, maar geen duidelijke plek krijgen, waarschijnlijk tot onveilige situatie gaat leiden. Daarnaast wordt aangegeven dat met het verwijderen van het fietspad, de fietser niet meteen verdwijnt. Het plaatsen van plantenbakken en drempels heeft eerder de voorkeur, dat zal de snelheid van de fietsers verlagen. Het fietspad zo inrichten dat het alleen voor bestemmingsverkeer is bestemd. De gemeente gaat de opties voor het fietspad verder uitwerken en komt hier met uitgebreidere informatie en tekeningen op terug bij de bewoners.
- Bewoners hebben behoefte aan een extra zebrapad en een kiss & ride op de Slotermeerlaan. Een zebrapad wordt in september van 2025 al aangelegd
- Fietspad Slotermeerlaan: Een voorstel van een bewoner is om het huidige fietspad op te heffen en deze achter het plein langs te laten lopen. De verkeerskundige geeft aan dat het niet mogelijk omdat het fietspad langs de Slotermeer éénrichting betreft. Alleen de rijbaan richting Burgemeester De Vlugtlaan wordt meegenomen in de herinrichting. De trambaan en de andere rijbaan aan de zijde van de horeca niet. Dit heeft met kosten te maken.
- Het laden en lossen van de markt zal naar verwachting zoveel mogelijk via de Slotermeerlaan worden gefaciliteerd. De wens is om zo min mogelijk verkeer op het plein te hebben. Er wordt gekeken hoe dit op een veiligere manier gerealiseerd kan worden.
- Vanwege de uitrit en het zebrapad neemt het aantal parkeerplaatsen langs de Slotermeerlaan af. Mogelijk wordt dat in de toekomst nog minder als extra laad- en losplekken worden gerealiseerd voor de markt.
- Voorstel van een bewoners is om paaltjes tegen voertuigen te plaatsen die de markt over rijden. Er wordt ook veel geparkeerd naast het tuinstadhuis (daar wordt niet op gehandhaafd).
- De parkeergarage van het plein dient beter gebruikt te worden. De eigenaar van het winkelcentrum is ook eigenaar van de parkeergarage. Deze onderzoekt hoe de zichtbaarheid en vindbaarheid kan worden verbeterd.

Waterkom

- Bij de bewoners bestaat de angst dat de recreatiesteiger voor overlast zorgt. Ook de bankjes en de fontein zorgen voor overlast wordt verwacht. De fontein kan beter in het Gerbrandypark. Dit zorgt voor veel overlast.

Overige

- Een veelgehoorde wens is de aanwezigheid van openbare toiletten op of direct rondom het plein.
- De zorg van bewoners is dat het plaatsen van meer zitplekken juist meer overlast van hangjongeren vergroot. Zij uitten hun zorgen over de veiligheid van het plein. Overlast is het minste op de plekken waar minder bewoners wonen, bijvoorbeeld langs het winkelcentrum.

- Het Carillon verdient meer aandacht te krijgen. Door de grootte van de markt, het glazen huis en de speelplaats valt het Carillon weg. Het Carillon dient een betere plek te krijgen.
- De vraag is om de prullenbakken een duidelijke kleur te geven. Voorstel om kleine prullenbakken voor kinderen te plaatsen en ronde bankjes te plaatsen dat het verkeer tegenhoudt.
- Het plaatsen van meer afvalbakken op het plein en meer struiken langs het plein is gewenst zodat het afval niet de wijken in waait.
- De bewoners geven aan dat de steeg tussen de jumbo en het winkelcentrum enorm veel overlast geeft van zwervers en vuil. Er is veel draagvlak voor verbetering van dit gebied door meer groen.
- Een aantal bewoners van de Jan de Louterbuurt hebben zorgen bij vergroening rondom de Jumbo. Zij verwachten dat hier een avond- hangplek en uitbreiding horeca met terrassen ontstaat.
- Een bewoner vraag of er een plek gerealiseerd kan worden voor een podium. De gemeente geeft aan dat dit lastig is vanwege de inrichting en veiligheid. Op dit moment worden al meerdere culturele events georganiseerd zoals een klein circus voor kinderen. Als dit een plat podium betreft zou het mogelijk zijn. Een hoog podium is niet veilig. Een bewoner stelt voor een podium bij het Carillon te laten plaatsen voor herdenkingen etc.
- Er is een centraal meldpunt waar meldingen kunnen worden gedaan over verwarde mensen. Telefoonnummer: 0205525000

Vervolg
Met de input die gegeven is tijdens de bijeenkomsten van 28 mei en 3 juni en tijdens de andere participatiebijeenkomsten met de markt en vanuit genderinclusieve openbare ruimte wordt een schetsontwerp gemaakt. Het schetsontwerp is gebaseerd op ontwerpuitgangspunten. Het schetsontwerp en de ontwerpuitgangspunten worden in de 2e helft van 2025 gedeeld met de omgeving zodat daar op kan worden gereageerd.

De planning is om begin 2026 het schetsontwerp met de Nota van Uitgangspunten voor besluitvorming voor te leggen aan het dagelijks bestuur van Nieuw-West. De stadsdeelcommissie kan hierop adviseren.

De werkzaamheden voor de herinrichting van het plein starten naar verwachting in 2028. Deze planning kan nog wijzigen.

Individuele reacties van reactieformulieren (geanonimiseerd)

Wat vindt u goed aan de gepresenteerde ideeën en schetsen? En waarom?		
Bewoner		Meer groen
Bewoner		Er is wel rekening gehouden (enigszins) met wensen uit het verleden
Bewoner		Dat ze worden georganiseerd / ter informering
Bezoeker		Aandacht voor Carillon / Waterkant / Gastvrije ruimte
Bewoner		Fijn dat we weer betrokken worden. Heldere en duidelijke presentatie.
Bewoner		Meer verschillende doelen voor het plein en de directe omgeving.
Bewoner		Wat betreft de grootte van de markt is het duidelijk dat een groot deel (ca. 60%) een kleinere markt wil. Hier mag naar geluisterd worden. Een markt brengt geld

		op voor het stadsdeel, maar het kost ook geld. Wegen de baten op tegen de kosten? (zoals verzakking tegels). Hiernaast moet je naast geld ook kijken naar: wat maakt een buurt aantrekkelijk. (Deze markt is niet aantrekkelijk).
Student		De toevoeging van groen aan het plein is essentieel. De toevoeging van een uitrit en extra verlichting voor de veiligheid zijn erg goede dingen. Hierdoor zullen zitplekken benut worden.
Student		Visueel aantrekkelijke en overzichtelijke tekeningen met sfeerbeelden die een duidelijk beeld schetsen.
Student		Goede verschillende onderwerpen van klein naar grote impact.

Wat vindt u minder goed of waar maakt u zich zorgen over? En waarom?		
Bewoner		Fietspad verwijderen
Bewoner		Overlast voor bewoners door het opleuken van de kade en de waterkom. Vooral extra geluidsoverlast voor omwonenden.
Bewoner		Dat het grootste deel van de gebruikers van het plein voor de zoveelste keer hier niet in/is <*niet leesbaar*> Geen interesse heeft getoond maar wel invloed uitoefent op de dagelijkse situatie.
Bezoeker		Niet het fietspad is het probleem, het gedrag. Groene hesjes fietscoaches.
Bewoner		>Ik maak mij zorgen over het fietspad. 2028 is nog ver weg en we wachten al zo lang. Blijf veel communiceren en zet dit soort bijeenkomsten voort.
		>Ik heb grote zorgen over de invloed/impact van de markt. (onderwereld / bovenwereld. De vermenging daarvan). Je kan herinrichten wat je wilt, maar als de marktproblematiek niet wordt aangepakt, heroverwogen, dan is het water naar de zee dragen. Maak dit de politiek ook duidelijk.
Bewoner		> Is het wel mogelijk om geen fietspad aan te leggen ivm fatbikes en mogelijke ongevallen? Lost dit het probleem op? Geen positieve reacties op verwijderen fietspad.
		>Dit is geen oplossing met huidige mentaliteit. Er zit teveel snelheid op het fietspad. Fatbikes?
		>Hoe lossen ze de fatbike mentaliteit elders op?
Bewoner		De markt produceert veel rommel en verkoopt ook rommel.
Bewoner		Vooral mbt het watergedeelte gaat extra sociale activiteit ook meer overlast veroorzaken voor bewoners omdat het geluid over het water kaatst.
Student		Het fietspad heeft aandacht nodig. Het probleem wordt niet verholpen door het fietspad weg te halen. Vooral vanwege het roekeloze publiek.
Student		De geschiedenis van het plein wordt niet omarmd. Oplossing is het verbeteren van de zichtlijnen richting het plein / monument. Het fietspad fungeert als een harde scheiding tussen de twee pleinen wat enorm zonde is.
Student		Verkeersveiligheid en alle belangen tevreden houden.

Wat vindt u het allerbelangrijkste voor het nieuwe ontwerp van Plein 40-45?		
Bewoner		De diversiteit van de markt verbeteren
Bewoner		Meer groen, minder snelheid op het fietspad. Andere plek fietspad langs Jan de Jonghkade.
Bewoner		Veiligheid voor iedereen! Ook voor de LHBTIQ+ gemeenschap.
Bezoeker		Ruimte tussen Carillon en TSH voor optredens. <*niet leesbaar*> Mobiel groen / heesters etc.
Bewoner		>Dat de markt blijft bestaan, niet het lot dat Bos en Lommerplein is aangedaan.

		>Mooie bestrating: bijvoorbeeld naar het voorbeeld van het centrale plein in Groningen, daarvoor zijn oude bakstenen gebruik in een mooi en simpel patroon --> dat biedt ook mogelijkheden om het carillon beter te betrekken en aandacht op te vestigen.
Bewoner		Een spotlight voor het carillon. Mooi rondom betegelen en bankjes eromheen (om af te kaderen). Informatieborden over de oorlog, de naam van het plein.
Student		Door toevoeging van groen het fietspad niet meer door het plein laten lopen. Geeft bewoners meer ruimte om te recreeren.
Student		Het vergroenen van het plein voor het verminderen van het hitteprobleem en afvoer/vasthouden van overtollig regenwater (openbreken verharding).
Student		Veiligheid, groen, overlast

Heeft u verder nog opmerkingen, ideeën of suggesties?		
Bewoner		Een groene heg maken rondom het plein, dan houd je het vuil binnen
Bewoner		Kan het fietspad aan de Burg. De Vlugtlaan niet breder, beter, en stoep daar minder breed? Zodat daar het fietspad komt ter vervanging van het fietspad Jan de Jonghkade.
Bezoeker		OBA werven? Plein vaders misschien?
Bewoner		Eindelijk echt handhaven. En goed beheer.
Bewoner		Groene oase in het midden van het plein realiseren (scenario 2)
Bewoner		De kruising Slotermeerlaan met Jan de Louterstraat (bij De Honingraat) is:
		> veel en veel te druk
		> zéér gevaarlijk door de grote drukte en omdat het verkeer plotseling vaak met hoge snelheid op het allerlaatste moment naar alle kanten afslaat (vaak zonder richting aan te geven)
		> - zéér chaotisch door de vele soorten uiteenlopend verkeer (tram, bus, auto, fiets, fatbikes, scooters, voetgangers, veel kinderen)
Bewoner		Het fietspad over de Jan de Jonghkade vind ik eigenlijk prima zoals het nu is.
		> Vanaf Plein 40-45 kun je over het rechte pad goed vlot doorrijden door het Gerbrandypark en daarna verder richting het Erasmuspark.
		> Het fietspad gaan omleggen hoeft van mij niet zo.
		> Het fietspad laten zoals het is, is helemaal prima.
Bewoner		Het is een oorlogsplein, maar dat heb je niet door. Het Carillon verdient meer aandacht. --> Geen concreet voorstel.
Bewoner		Markt is te groot. Totaal geen regels en structuur --> Weerlegt door marktmeester.
Bewoner		Meer variatie in marktaanbod.
		Vergroenen met bomen, struiken/hagen, gras! En water.
		Parkeerdruk verminderen? Bestaan er parkeervergunningen die tijdsgebonden zijn? Dus enkel geldig tussen 0600-1800 (voor marktondernemers)
		Marktkramen optie 4 aanpassen naar: (tekening laat het volgende zien) markt zowel op centraal deel als rondom carillon en richting TSH. Bomen aan beide lange zijden van het pein.
		Fietspaden verwijderen: doel: verbeteren veiligheid op het plein. Dit werkt alleen indien de inrichting van het plein ook aangepast wordt, zodat fietsers niet meer over het plein kunnen racen. Denk aan obstakels in de vorm van plantenbakken, kunst, heggen/struiken/gras, grind, speeltoestellen, bankjes, etc. Indien je enkel het fietspad verwijdert en verder niets dan krijgen fietsers juist vrij spel.

		Bij alternatieve fietsroute zorgen voor voldoende verlichting en veiligheid op die routes.
		Ook fietsenrekken op andere logische plekken neerzetten.
Student		Het gebouw van de Jumbo uitbreiden lijkt mij een <*niet* leesbaar> *(slecht?)* idee. Er is amper ruimte en er moet meer groen komen.
Student		Er ligt op het plein enorm veel afval, zoals plastic. Ondanks dit zijn er weinig prullenbakken te vinden op of rondom het plein.
Student		Fietspad langs Krijn Breurstraat / Markt op zaterdag meer ruimte / Fiets vrij langs het water